

Тақырып:

Иран.

Ауғанстан

Жоспар:

- 1. Бірінші дүниежүзілік соғыстан кейінгі Иранның жағдайы
- 2. Иранның 1921 -1945 жж саяси экономикалық даму жолдары
- 3. 1918 -1945 жж Ауғанстан

ИРАН бірінші дүниежүзілік соғыс жылдарында

- Бейтарап мемлекет
- 1914 ж түрік әскерлері Иран, Әзірбайжан аудандарына басып кірді
- 1915 ж орыс әскерлері түріктерді Әзірбайжаннан қуып шықты.

Иран аумағын бөлісіп алғандар

Ұлыбритания

Германия

Ресей

(оңтүстік бөлік) (батыс бөлік) (солтүстік бөлік)

- **Көшек хан** Солтүстік Иранда азаттық қозғалыстың басында тұрды.
- ***Жыңғылдықтар*** – Көшек ханның партизан жасақтары
- Ресей Көшек ханмен ымыраға келе отырып, Иран елін **социалистік революцияның шығыстағы тірегі** қылмақ болды.
- 1920 ж **Гилян Республикасы** жарияланып, төрағалық қызметіне Көшек хан шақырылды.
- Шах әскері Иран жерінде жасанды Кеңес үкіметін құру әрекетін жүзеге асырмай тастады.

Иранда билеген әулеттер

Каджар әулеті

Реза хан Пехлеви

Мохаммед Реза Пехлеви

Реза хан Пехлеви

- Германиямен жақын саясат ұстанды.
- Мемлекеттік кәсіпорындарды дамытуға күш жұмсады.
- Германия капиталының көмегімен теміржол және тас жол тораптарын салды

“Шахривар оқиғасы”

- КСРО мен ағылшын әскерлері Иранды жаулап алды.
- Реза шах тақтан қуылды.
- Иран тағына *Мохаммад Реза Пехлеви* отырды
- Иран Германияға соғыс жариялады.

Ауғанстан (1918-1945жж)

- 1919 ж үкімет басына Аманула хан келіп, 21 ақпанда Ауғанстанның тәуелсіздігі жарияланды.
- 27 ақпанда Кеңес үкіметі Ауғанстанның тәуелсіздігін мойындады.

Аманула хан кезеңінде

- 1921ж құлдықты жою туралы заң
- 1923 ж Жаңа Конституция қабылданды.

Әлеуметтік заңдар жаңарды:

- Әйелдер паранжыларын шешті
- Қалың мал беру салты жойылды
- Хандар мен бектердің билігі шектелді

Нәдір хан (1929 – 1973жж)

- Сауда өнеркәсіптік бірлестіктер құрылды, оларды “шіркіттер” деп атады
- КСРО – мен достық, көршілік қатынастар орнады

Бекіту сұрақтары:

- 1. 1918 1922 жж Иранның саяси дамуы қандай жағдайда болды?
- 2. “Шахривар оқиғасының” дамуына не себеп болды?
- 3. Аманулла хан саясат қалай жүзеге асты?
- 4. Иран мен Ауғастан мемлекеттерінің ұқсастықтары мен ерекшеліктері неде?